

Modül I-7

Değerlendirme

Genel Açıklama

Değerlendirme, uygulamayı doğrulayan bir süreçtir. Değerlendirme, öğrenmenin ve diğer kazanımların ölçülmesinde, sağlık bakım uzmanlarının uygulamalarının iyileştirilmesinde, programın uygulanabilirliğinin değerlendirilmesinde ve giderlerin doğrulanmasında kullanılabilir. Bütün diyabet eğitimcileri, değerlendirmenin program planlamasının önemli bir parçası olduğunu ve başlangıçtan itibaren eğitim planına dahil edilmesi gerektiğini anlamalıdır. Öğretim, hem kişisel seviyede (diyabetli birey öğrendi mi, ya da davranış değişikliği yaptı mı?) hem program seviyesinde (program katılımcıların ihtiyaçlarına cevap verdi mi?) değerlendirilmelidir.

Amaçlar

Değişik tipteki değerlendirmeleri ve bunları en iyi şekilde ne zaman kullanacaklarını anlamak

Hedefler

Bu modül tamamlandıktan sonra katılımcı aşağıdaki konularda yeterliliğe ulaşacaktır:

- Değerlendirmenin amacını anlamak
- Eğitim programının, yapısı, sağlık ve maliyet-etkinlik ile ilgili sonuçları gibi tüm yönleriyle değerlendirilmesinin gerekliliğini tartışmak
- Bireysel öğrenimin değerlendirme metotlarını tartışmak; açık uçlu sorular, geriye dönük sunum, öykü/yaşantı anlatımı
- Geçerli anket formlarının kullanılmasının önemini tartışmak
- Beceri kontrol listelerinin kullanımını tartışmak
- Şekillendirici ve özetleyici değerlendirme arasındaki farkı tanımlamak
- Değerlendirmeyi katılımcı için tehdit edici değil, pozitif bir deneyime dönüştürmenin önemini tartışmak
- Değerlendirme sonuçlarının, hem mevcut programı nasıl geliştirebileceğini, hem de yeni diyabet eğitim programları planlamayı nasıl sağlayacağını tanımlamak

- Süreçten kalite geliştirme kavramını (*Continuous quality improvement; CQI*); hangi ölçümlerin günlük uygulamalar içine yerleştirilebileceğini ve sağlanacak yararları tartışmak
- Yapı, süreç ve sonuçları değerlendirmenin sağlanması için uygun yöntemlere örnekler vermek

Öğretim Yöntemleri

Küçük grup çalışması

Önerilen Süre

1-2 saat

Bu Modülün Eğitimcisi

Diyabet eğitimcisi

Öğrenimin Değerlendirilmesi

Bir değerlendirme planının geliştirilmesi

Kaynaklar

Cooper HC, Booth K, Gill G. Patients' perspectives on diabetes health care education. *Health Educ Res* 2003; 18: 191-206.

Ellis SE, Speroff T, Dittus RS, et al. Diabetes education: a meta-analysis and meta-regression. *Patient Educ Couns* 2004; 52: 97-105.

Glasgow RE, Osteen VL. Evaluating diabetes education. *Diabetes Care* 1992; 15: 1423-1.

Jenkinson C, McGee H. *Health status measurement*. Radcliffe Medical Press. Oxford, 1998.

Knight KM, Dornan T, Bundy C. The diabetes educator: trying hard, but must concentrate more on behaviour. *Diabet Med* 2006; 23: 485-501.

Larme AC, Meyer JS, Pugh JA. Use of qualitative methods to evaluate diabetes education programs. *Diabetes Educ* 1998; 24: 499-500, 504, 507-8.

Norris SL, Engelgau MM, Narayan KMV. Effectiveness of self-management training in type 2 diabetes: a systematic review of randomized controlled trials. *Diabetes Care* 2001; 24: 561-87.

Peyrot M. Evaluation of patient education programs: How to do it and how to use it. *Diabetes Spectrum* 1996; 9: 86-93.

Rankin SH, Stallings KD. *Evaluating patient education*. In Patient Education, Principles and Practice, 4th edition. Lippincott Williams and Wilkins. Philadelphia, 2001: 323-48.

Rhee MK, Cook CB, EL-Kebbi I, et al. Barriers to diabetes education in urban patients: perceptions, patterns, and associated factors. *Diabetes Educ* 2005; 31: 410-7.

Worral PS. Evaluation in health-care education. In Bastable SB (Ed). *Nurse as educator: principles of teaching and learning*. Jones and Bartlett Publishers. Sudbury, 1997.